

OPERAČNÍ A BOJOVÁ PŘÍPRAVA

[ZA SPLNĚNÍ ZVÝŠENÝCH ÚKOLŮ V OPERAČNĚ TAKTICKÉ PŘÍPRAVĚ VE VÝCVIKOVÉM ROCE 1954/1955]

(Poznátky z operační přípravy ve výcvikovém roce 1953/54)

Major Břetislav Šnobl

X. sjezd Komunistické strany Československa na svých zasedáních jednal též o otázkách výstavby naší lidové armády. Soudruh ministr národní obrany generál armády Alexej Čepička zhodnotil ve svém diskusním příspěvku výsledky, kterých bylo dosaženo při zvyšování obrany-schopnosti našeho státu, a rovněž zhodnotil výsledky dosažené v operační přípravě. Prohlásil, že velitelé a štáby naší armády dosáhli velkého pokroku v operační přípravě, která je nyní organisována plánovitě na základě osvědčených method školení velitelů a štábů Sovětské armády.

Zejména v tomto výcvikovém roce bylo dosaženo významného zlepšení operační přípravy. Díky pomoci Sovětské armády, která nám dává své bohaté zkušenosti zevšeobecněné v jejich řádech a předpisech, bylo umožněno vydávat tyto nové řády a předpisy i v naší armádě. Jejich studium a zvláště cvičení podle nich prováděná přispěla rozhodujícím způsobem ke zkvalitnění operační přípravy našich velitelů a štábů.

Předpis o protiatomové ochraně a řada poznatků o použití atomové zbraně nám umožnila provádět cvičení za oboustranného použití atomových zbraní. Tím byly položeny základy pro další rozvíjení operačních znalostí v nových podmínkách. Velitelům a štábům bylo ukázáno, jak je třeba správně hodnotit význam a použití atomové zbraně, že je nesprávné podceňovat její význam a domnívat se, na základě špatného hodnocení výrobních možností, že atomové zbraně bude moci být použito jen ve velmi omezeném rozsahu a že tedy válka bude proto vedena starým způsobem. A stejně tak je nesprávný opačný závěr, že použití atomové zbraně znamená konec všech dosud platných zásad vedení operace (boje) a že se použití atomové zbraně stává jediným rozhodujícím činitelem vítězství. Většina velitelů a štábů pochopila, že stalinská poučka o pěti trvale působících činitelích, rozhodujících o vítězství nejen zůstává v platnosti i při použití atomové zbraně, ale že jejich význam v nových podmínkách ještě vzrůstá.

Rovněž tak hlavní operačně taktické zásady zůstávají dále platné. Je však třeba si je důkladněji osvojit, aby jich mohlo být správně používáno v souhlase s požadavky, které přináší použití atomových zbraní.

Nemůžeme se proto spokojit dosaženými výsledky v operační přípravě a pouhou snahou odstranit jen zjištěné nedostatky. Je třeba rozvinout všechny metody operační přípravy a zaměřit je k hlubokému osvojení si všech operačně taktických zásad za oboustranného použití atomových zbraní.

Úkoly, které máme splnit ve výcvikovém roce 1954/55, jsou nařizeny Směrnicemi pro operační přípravu. Jako hlavní úkol je stanoveno studovat základní druhy boje při použití atomových zbraní. Tyto úkoly jsou nemalé a k jejich splnění bude třeba vynaložit ještě větší úsilí než v minulém výcvikovém roce.

Rozbor mezinárodní politické situace a zejména úsilí imperialistů znovu vyzbrojit západní Německo a urychlit přípravy nové světové války nás musí mobilisovat k jejich úspěšnému splnění.

Zajistit tempo útočné operace v nových podmínkách

Srovnáme-li průběh operací za první a druhé světové války, vidíme, že se jejich tempo podstatně zvýšilo. Rozhodující vliv na zvýšení tohoto tempa mělo nové technické vybavení armád a v důsledku toho provedené organizační změny. Vedení operací za oboustranného použití atomových zbraní klade požadavky na zajištění dalšího a podstatného zvýšení tempa útočných operací.

Použití atomové zbraně umožňuje zničit a umlčet nepřítele na velkých prostorech a vytvořit tak mezery v nepřátelské sestavě. Tím vznikají výhodné podmínky pro použití tankového a mechanisovaného vojska v prvním sledu a pro jejich rozhodný a rychlý postup. Správné využití účinků atomové zbraně střeleckými a tankovými a mechanisovanými svazky umožňuje zvýšit tempo již v hlavním pásmu nepřátelské obrany na 3 až 4 km za hodinu. Jestliže jsme v normálních podmínkách počítali s tempem asi 2 km za hodinu, dosahujeme nyní asi dvojnásobku.

Použití atomové zbraně klade však vyšší požadavky na vojska nejen v průběhu operace, ale již při její přípravě. Je třeba zejména dosáhnout zkrácení doby potřebné k plánování a organizaci útočné operace. Toho lze dosáhnout především mechanisací zemních prací při budování výchozího položení k útoku, zjednodušením a zmenšením počtu štábních dokumentů a zejména těsnějším stykem štábů s vojsky.

K zajištění vysokého tempa má veliký význam volba směru hlavního úderu a soustředění sil k provedení průlomu ve zvoleném úseku. Směr hlavního úderu je třeba volit na základě stejných zásad jako v normálních podmínkách, po důkladném ujasnění úkolu, úlohy a místa armády ve frontové operaci a po zhodnocení situace, na slabé místo taktické hloubky nepřátelské obrany a tak, aby vedl k vytvoření výhodných podmínek k obklíčení a ničení nepřítele. Zkušenosti z jednoho cvičení v roce 1954, kdy cvičící armáda prováděla obklíčení většího uskupení v součinnosti se sousedem a vzdušným výsadkem, ukázaly, že nesprávně zvolený směr hlavního úderu znesnadňuje uskutečnění obklíčení.

Obklíčení a zničení nepřítele, které je cílem operací, musí být zajištěno dokonalým plánováním již v přípravném období, neboť jedině tak budou mít podřízení velitelé jasno o úloze svých svazků při provádění obklíčení a budou moci rozhodně a iniciativně působit k jeho uskutečnění a tím zabezpečit rychlé tempo operace. Proto je nutno určit síly a prostředky, které vyjdou na vnitřní a které na vnější obklíčovací okruh. Při jednom velitelsko-štábním cvičení prováděném vyšším svazkem bylo to při plánování obklíčení nepřátelského uskupení opominuto. To způsobilo, že velitelé svazků, kteří měli rozvíjet průlcm k provedení obklíčení v součinnosti s pravým sousedem, neměli jasno o svých úkolech, a nemohli proto rozhodně a rychle k uskutečnění obklíčení působit.

K zabezpečení vysokého tempa je třeba též novým tvůrčím způsobem používat předsunutých odřadů. Jestliže jsme v normálních podmínkách často tvořili předsunuté odřady ze střeleckých jednotek zesílených tanky a ostatními druhy vojsk, budou za použití atomových zbraní do předsunutých odřadů určovány hlavně tankové a tankosamohybné jednotky

v síle až pluku, dále ženijní a chemické jednotky, protiletadlové dělostřelectvo a v některých případech i pěchota na obrněných transportérech. Velitelem předsunutého odřadu bude zpravidla velitel tankové jednotky. Nebudou tvořeny až v průběhu boje jako v normálních podmínkách, nýbrž budou připraveny již při zahájení zteče za čelními sledy, aby po zdolání prvního postavení nepřátelské obrany mohly vyrazit vpřed. Bude-li použito atomových zbraní na první postavení, bude účelné mít předsunuté odřady již v prvním sledu, tak jak tomu bylo při cvičení s vojsky „954“ při použití tankového pluku mechanisované divise.

S otázkou tempa těsně souvisí příprava komunikací a udržení pořádku na nich. Proto již při volbě útočných pásem je třeba přihlížet k tomu, aby svazky měly pro svou techniku dostatek výkonných komunikací. Ženijním jednotkám je třeba stanovit konkrétní úkoly k provedení úprav komunikací, k odstranění zátarasů a k zřízení objížděk. Při rozhodování o využití komunikací je třeba důkladně zvážit jejich průchodnost místy, která by mohla ohrozit udržení rychlosti přesunu a učinit potřebná opatření k jejich překonání. To bývá často opominuto hlavně při plánování zasazení druhého sledu. Má to pak za následek, že se divise druhého sledu nedostane v plánovaném čase na čáru zasazení a že musí dojít i k zdržení pohybu armádní rychlé skupiny a tím k vážnému snížení plánovaného tempa operace.

K udržení pořádku na komunikacích je třeba organisovat pořádkovou službu. To však dosud štáby neprovádějí a omezují se jen na organisaci regulační služby. Pořádková služba však má rozsáhlejší úkoly než jen regulaci pohybu. Dbá na zachovávání pořádku v prostorech soustředění, za přesunu a zejména na dodržování maskovacích opatření. Bude třeba, aby si naši velitelé a štáby dokonale osvojili ustanovení Předpisu pro polní službu štábů čs. lidové armády o organisaci pořádkové služby a naučili důstojníky a jednotky prakticky plnit úkoly pořádkové služby.

Velký význam pro udržení a narůstání vysokého tempa má nepřetržitost bojových akcí. Lze ji dosáhnout především bojem v noci. Nepřítel využívá zpravidla noční přestávky k provedení přeskupení, k organisování obrany na výhodných čarách a zejména k přísunu operačních záloh. Je proto důležitým předpokladem narušení této jeho činnosti a tím zabezpečení dalšího rozvíjení úspěchu, noční činnost útočníka. Je však třeba, aby nejen střelecké svazky pokračovaly v útoku, ale též dalekonosné dělostřelectvo a letectvo musí zabráňovat přesunům nepřítele, zejména údery na komunikační uzly, soutěsky a přepravy v hloubce nepřátelské obrany. Velitelé musí proto včas vydávat vojskům pokyny pro činnost v noci, k čemuž jim musí štáby dát dostatečné podklady, zejména získáním potřebných zpráv o situaci. Velitelé svazků a útvarů nesmějí pasivně čekat na pokyny od nadřízeného velitele a sami musí iniciativně pokračovat v plnění svých úkolů v noci. V opačném případě je nepříteli dána možnost, aby zorganizoval obranu a upevnil tak své postavení.

Při zajišťování vysokého tempa je nutné si též uvědomit, že nepřítel je silný a technicky dobře vybavený a že se pasivně nenechá bít. Aby velitelé mohli správně předvídat činnost nepřítele a včas činit rozhodnutí k provedení protiztečí a protiúderů, musí mít o něm zprávy. Proto je třeba provádět dokonalý a hluboký průzkum nepřítele, a to nejen na směru hlavního úderu, ale i na krocích a na pasivních úsecích fronty. Aby mohli úspěšně čelit jakékoli nepřátelské činnosti, musí stále pama-

tovat na to, aby měli k dispozici zálohy. Význam záloh všech druhů při použití atomových zbraní zvlášť vzrostl.

Záloh bude třeba používat tvůrčím způsobem vždy podle konkrétní situace. Tak na př. získáme-li zprávy o nepříteli, že má své zálohy umístěny na příčném postavení tak, že jsou připraveny v krátké době po vyrazení útoku provést protizteč, bude třeba vést protitankové zálohy ihned za prvním sledem útočících vojsk. Při jednom letčském cvičení vyššího svazku se stalo, že za půl hodiny po vyrazení útoku provedl nepřítel tankovým a mechanisovaným plukem protizteč na sbíhavých směrech. Poněvadž však to velitel útočícího svazku předvídal a přemísťoval proto dělostřeleckou protitankovou zálohu a protiletadlové kanony ihned za prvními sledy, podařilo se mu protizteč bez větší ztráty času odrazit.

K zabezpečení vysokého tempa je třeba naučit velitele dovedně používat úderů letectva a palby dalekonosného dělostřelectva proti nepříteli připravujícímu protizteč nebo protiúder, na nepřítele provádějícího odchod, spěšně zaujímajícího obranu a zejména na podporu předsunutých odřadů, tankových a mechanisovaných svazků a na podporu vzetí obranných pásem z chodu, ovládnutí přechodů přes vodní překážky a horské soutěsky. Při použití letectva je třeba předvídat jeho zásahy a dát mu včas úkoly.

Při jednom letošním velitelско-štábním cvičení opomenul jeden velitel vyššího svazku stanovit včas úkoly letectvu. Tak se stalo, že divise druhého sledu byla zasazena bez letecké podpory, což velmi znesnadnilo její zasažení a boj. Tempo útoku tím bylo značně zpomalen.

K dosažení vyššího tempa operace (boje) používá se v nových podmínkách v daleko větší míře než dosud výsadkových jednotek. Jejich použití není omezováno jen na obsazení důležitých objektů v operační hloubce. Používá se jich i v taktické hloubce obrany nepřítele k obsazení důležitých komunikačních uzlů, přechodů přes řeky, úseků obranných postavení, nepřátelských palebných postavení atomového dělostřelectva a p. Je třeba široce používat výsadků v síle roty, praporu nebo pluku v přímé součinnosti s útočícími vojsky a naučit velitele a štáby střeleckých a mechanisovaných svazků těsné součinnosti s výsadky.

Prudký spád boje za použití atomových zbraní svádí často velitele a štáby k tomu, že řčí jen úkoly vševojskové a nevěnují pozornost materiálně technickému zabezpečení operace (boje). Je stále ještě mnoho velitelů, kteří ve svých rozhodnutích opomíjejí týlové otázky. Jestliže při cvičeních v míru velitelé a štáby nevidí vždy konkrétní následky zanedbávání materiálně technického zabezpečení, je třeba zdůraznit, aby si velitelé dobře uvědomili, že ve válce nedostatky střeliva, pohonných hmot anebo špatné zdravotnické zabezpečení mohou často i při jinak správném rozhodování velitelů a při výborné bojové morálce vojsk vést k velkým ztrátám a často i k nezdaru útočné operace.

Zabezpečit nepřetržité velení a spojení

Při vysokém tempu operace je jedním z důležitých prvků rozhodujících o udržení tempa umění zabezpečit nepřetržité velení. Téměř všechna letošní cvičení ukázala, že si naši velitelé a štáby toto umění ještě neosvojili ani při normálních podmínkách vedení operace (boje). Za použití atomových zbraní je ještě důležitější získávat rychle údaje o situaci, tvůrčím způsobem předvídat vývoj událostí, rychle se rozhodovat a rozhodnutí včas doručovat vojskům, nepřetržitě řídit činnost vojsk ve složité

a rychle se měnící situaci a zasazovat jednotky do boje v co nejkratší době.

Ke splnění těchto důležitých úkolů je třeba především zajistit neselhávající spojení. I když dosavadní pojítka plně nevyhovují vedení operace (boje) v nových podmínkách, je třeba si osvojit umění dovedně jich využívat. Zejména je třeba uplatňovat důsledně zásadu, že hlavním pojítkem v útoku je radio, a rozvinout ve větším rozsahu použití směrových pojítek. Jednou z příčin ztráty spojení bývá nesprávné rozmístění pojítek a podceňování otázek spojení při organizaci boje (operace).

Na příklad při jednom ze cvičení vyššího svazku v letošním roce nebyl k organizaci součinnosti přizván náčelník spojení a otázky organizace velení nebyly při ní vyřešeny. Tím se stalo, že nařízení pro radiové spojení zpracované náčelníkem spojení neodpovídalo rozhodnutí velitele svazku. Při vedení boje pak nebylo zajištěno spojení a tím ani velení.

Jednou z nejčastějších příčin ztráty spojení a velení je nedodržování zásad při přemísťování VS a VP. Zejména nebývá účelně volena doba k přesunu na nové VS, VP a vlastní přesun je prováděn neorganizovaně a proto pomalu.

K čemu vede ztráta spojení při přemístění VP, ukáží na příkladu z jednoho letošního cvičení. Velitel sboru při organizaci zasazení druhého sledu pozdě zaujal novou pozorovatelnou a ztratil spojení s veliteli divisi prvního sledu. Následek toho byl, že zasazení divise druhého sledu bylo provedeno opožděně, bez organizace krátké součinnosti; nebyla vytvořena dělostřelecká skupina této divise; nebyla zabezpečena letecká podpora; došlo k narušení součinnosti a tím se stalo, že velitel střelecké divise prvního sledu organizoval útok na druhé pásmo nepřátelské obrany a vůbec nevěděl, že současně v jeho pásmu je zasazována divise druhého sledu.

Rovněž další zásada Předpisu pro polní službu štábů, týkající se přemísťování VS a VP, není důsledně uplatňována. Štáb musí včas hlásit nadřízenému štábu a včas informovat štáby podřízených a spolupůsobících svazků o místě nového VS (VP), o době a ose přesunu na toto místo, o odchodu velitele nebo náčelníka štábu z dřívějšího VS (PV) a o jejich příchodu na nové VS (VP).

Právě tak málo je vžita zásada, aby velitel před zahájením přesunu na novou VP vydal náčelníkovi štábu potřebné pokyny pro velení vojskům a podobně při přesunu VS náčelník štábu náčelníkovi operačního oddělení.

Častým nedostatkem též je, že důstojník ponechaný na starém VS k přejímání hlášení a nařízení (v nutných případech se tato permanence ponechává též na staré VP) nemá potřebné pomůcky k utajení velení pro jejich převzetí nebo nemá dostatek schopností pro rychlou práci s těmito pomůckami.

Nežádoucí dochází ke ztrátě velení též vinou nadřízeného velitele, který při vedení boje povolá podřízené velitele svazku (útvary) na svoji VP. Tak došlo ke ztrátě velení na několika cvičeních, když nadřízení velitelé prováděli v průběhu boje krátkou organizaci součinnosti, na kterou povolali velitele podřízených svazků.

K zajištění nepřetržitého velení je třeba též naučit štáby rychle získávat zprávy o situaci a dát veliteli včas podklady pro rozhodnutí. V článku plukovníka V. Kuznina „O kultuře v práci štábu“ poučuje veli-

tel armády náčelníka štábu svazku: „Kultura v práci kteréhokoli štábu se určuje nejen podle přesnosti zpracovaných štábních dokumentů, výraznosti jejich grafické úpravy a vojenského vyjadřování důstojníků štábu, což všechno má velký význam, ale především podle toho, jaká je organisovanost práce štábu, jak je štáb operativní a jak dovede rychle a pružně uskutečňovat vůli velitele při velení vojskům. Štáb musí být vždy pohotov dát veliteli spolehlivé zprávy o nepříteli a o vlastních vojskách a vždy být schopen pomoci veliteli správně se rozhodnout.“ (Krasnaja zvězda čís. 132 z 5. 6. 1954.)

Je třeba, aby si toto poučení zapamatovaly a podle něho jednaly i naše štáby, neboť většina letos provedených cvičení ukázala, že štáby dosud nejsou vždy hodnotnými pomocníky velitelů.

K zabezpečení nepřetržitého velení je tedy zejména nutné:

- v průběhu boje klást důraz na použití radiových a pohyblivých pojítek a při tom široce používat osobního styku prostřednictvím důstojníků štábu,
- správně organisovat rozmisťování a přemisťování VS a VP,
- skoncovat s nevšimavým postojem velitelů a štábů k otázkám spojení,
- zavést přísnou kázeň na spojovacích sítích,
- při ztrátě spojení s nadřízeným štábem iniciativně hledat způsoby, jak je obnovit, a nečekat, až toto spojení obnoví sám nadřízený štáb,
- neodvolávat velitele, když řídí rozhodující boj svých svazků (útvárů).

Zabezpečit včasné a organisované zasazování druhých sledů

Druhého sledu se zpravidla používá k rozvíjení úspěchu, ke zvýšení tempa útoku a prosazení vůle velitele ke splnění uloženého úkolu. Je proto třeba zajistit, aby jeho použití bylo správně plánováno, včas uskutečněno a zabezpečeno. Nesprávné použití druhého sledu často zpomaluje tempo operace a usnadňuje činnost obránci. Na př. při cvičení s jedním svazkem bylo plánováno použití divise druhého sledu na rozdrčení taktických záloh nepřítele, ačkoli při správném ujasnění úkolu a zhodnocení situace bylo třeba zasadit druhý sled svazku k rozvíjení úspěchu a k narůstání tempa útoku. Toto neúčelné použití druhého sledu by v dané situaci pomohlo nepříteli získat čas k zpevnění pásma sborových záloh a k přísunu operačních záloh.

Nejčastějším nedostatkem při používání druhých sledů při cvičeních ve výcvikovém roce 1953/54 bylo zpoždění při jejich zasazení. K tomuto zpoždění docházelo hlavně z těchto příčin:

- velitelé pozdě přemisťovali svoje VP, odtrhovali se od vcjsk, ztráceli přehled o situaci a proto se pozdě rozhodovali k zasazení druhého sledu,
- pozdním uvědoměním podřízených štábů o rozhodnutí velitele k zasazení druhého sledu, zaviněným ztrátou spojení,
- pozdním příchodem druhého sledu na čáru zasazení, způsobeným zatarasením os přesunu nebo nerozhodnou činností velitelů a zastavováním svazků (útvárů) při přesunu na čáru zasazení.

Ztráta spojení je též hlavní příčinou narušení součinnosti, což pak ve většině případů vede k neorganisovanému a nezabezpečenému zasazení druhého sledu.

Rozvíjet a zkvalitňovat metody operační přípravy velitelů a štábů

V tomto roce byla vydána řada nových řádů, předpisů a pomůcek. Některé z nich pojednávají o činnosti vojsk za použití atomových zbraní. K jejich osvojení bude třeba klást ještě větší důraz na samotnou přípravu. Zejména bude třeba, aby velitelé a náčelníci zabezpečili svým podřízeným čas k plánovitému studiu a soustavnou kontrolou se přesvědčovali, zda si nové řády a předpisy osvojují a uplatňují je v praxi.

Rovněž je třeba v širším měřítku používat operačně taktických letůček, které jsou často veliteli a štáby podceňovány, ačkoliv jsou jedním z nejlepších prostředků k prověření a zdokonalení přípravy velitelů a štábů.

Skupinová a velitelsko-štabní cvičení bude třeba provádět v nových podmínkách za oboustranného použití atomových zbraní a soustředit při nich úsilí k odstranění nejslabších míst v operační přípravě.

Zejména je třeba učit velitele a štáby řešit hlavní problémy na vrub podřízených, rozvíjet iniciativu a bojovat proti šablonovitému řešení, které je při použití atomových zbraní velmi nebezpečné.

Pro řešení všech úkolů v operačně taktické přípravě je třeba vymezit čas odpovídající podmínkám použití atomových zbraní. Na zpracování hlášení a rozhodnutí neponechat delší čas než čas odpovídající taktické situaci a učit štáby pracovat i za ztížených podmínek (v zimě, v dešti, v ochranných maskách a p.). Zvláště je třeba učit velitele a štáby organisovat součinnost v průběhu boje pod tlakem času pomocí krátkých výjezdů do terénu.

Zvláštní pozornost je třeba dále zaměřovat na řešení úkolů z chodu, zejména na zasazování druhých sledů a záloh, na ovládnutí obranných postavení v hloubce nepřátelské obrany a na násilný přechod vodních překážek.

Při organisaci zasazení druhých sledů a záloh je třeba věnovat pozornost otázkám dělostřeleckého a leteckého zabezpečení.

Malá pozornost byla doposud věnována otázkám střetného boje rychlých jednotek. Příliš často se při cvičeních rychlé jednotky vyhýbaly boji s nepřátelskými zálohami, což nasvědčuje tomu, že u mnohých velitelů a štábů jsou tendence k šablonovitému používání rychlých jednotek. Střetný boj je jedním z nejvážnějších momentů v průběhu operace, při kterém se rozhoduje o narůstání tempa operace a o úplném rozdrčení protivníka.

Řada cvičení ukázala nutnost naučit velitele a štáby dokonaleji organisovat přesuny s důrazem na udržení rychlosti a zachovávání zásad utajení. Zvláště při zaujímání výchozího položení k útoku je třeba naučit štáby provádět všechna potřebná opatření, která by znemožnila protivníkovi odhalit náš zámysl. To je první předpoklad, chceme-li předcházet napadení vojsk nahromaděných ve výchozím položení atomovými zbraněmi nepříteli.

Zabezpečení vojsk před účinky atomových zbraní klade náležitý požadavek na zrychlené provádění zemních prací. Proto se štáby musí naučit ve větším měřítku a dovedněji řídit využívání různých strojů pro zemní práce.

Jednou z hlavních otázek, ke které je třeba též zaměřit úsilí, je protivzdušná obrana. Bude třeba dokonale si osvojit znalost všech prostředků protivzdušné obrany, jejich takticko-technických dat, organisace a způsobu jejich použití, jejich součinnosti a manévru v průběhu boje.

Při protivzdušné obraně nelze řešit jen otázky obrany protiletadlovým dělostřelectvem a ponechávat zpracování plánů protivzdušné obrany dělostřelcům. Vševojskoví velitelé a štáby musí si plně osvojit znalosti organizace a činnosti hlásné služby, organizačního složení protiletadlových dělostřeleckých jednotek, použití letectva při protivzdušné obraně, součinnosti s hlásnou službou a jednotkami protivzdušné obrany státu a využívat k protivzdušné obraně ženijních opatření, zejména zemních prací a maskování. Protivzdušné zabezpečení musí organisovat vševojskové štáby v součinnosti s druhý vojsk.

Při protiatomové ochraně je třeba osvojit si zejména otázky radiologického průzkumu, kdo a jak jej provádí a jakým způsobem se využívá jeho výsledků. Zvláštní pozornost bude třeba věnovat vyhlásování protiatomového poplachu, aby varovný signál rychle pronikl ke každému vojákovi.

K zabezpečení nepřetržitého velení musí se naši velitelé a štáby naučit mistrně využívat radia a pohyblivých pojítek a rychle používat pomůcek utajeného velení. V nových podmínkách je třeba naučit štáby též funkci záložních VS, úkolům části operační skupiny, která je obsazuje, a prakticky procvičit přenášení velení z VS na záložní VS.

V práci štábů je nutno zvýšit zejména organisovanost práce. K tomu je třeba, aby náčelníci oddělení vydávali včas a konkrétní pokyny pro činnost svých podřízených, aby je při práci kontrolovali a jim pomáhali. Vyšší organizace práce lze dosáhnout lepší součinností mezi odděleními štábu. K tomu je třeba, aby oddělení znala nejen své úkoly a činnost, ale též činnost a úkoly druhých složek. Tím bude lépe chápat jejich požadavky a lépe uskutečňovat součinnost.

Důležitým úkolem v práci štábu je zvýšit náročnost na všechny pracovníky a podřízené štáby. Příslušníci štábů se musí naučit pracovat ekonomičtěji a stručněji. Musí se dosáhnout toho, aby se štáby naučily plnit úkoly s menším počtem pracovníků než dosud.

K zajišťování těchto úkolů bude třeba dále rozvíjet úspěchy dosažené ve spojování politické práce s konkrétními úkoly operační a bojové přípravy. Zvláště útvarové a dílčí organizace pomohou k splnění všech těchto velkých úkolů, když ještě cílevědoměji zaměří svou činnost k zajišťování plnění úkolů operační přípravy a rozvinou aktivitu všech příslušníků důstojnického sboru k zdokonalování všech method operační přípravy.

Prameny:

1. Předpis pro polní službu štábů čs. armády (návrh),
2. Článek plukovníka V. Kuznina, „O kultuře v práci štábů“ (Krasnaja zvezda čís. 132 z 5. 6. 1954),
3. Poznatky z cvičení v roce 1954.